

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i patientsäng på långvårdsavdelning. En snabb och effektiv insats av personalen tillsammans med byggnadens sprinklersystem gör att en patient undkommer med endast lättare skador. Händelsen visar dock på vikten av att samordnad provning av brandtekniska system.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Oscar Löfgren Ferraz, brandingenjör, räddningstjänsten.

OBJEKTET

Byggnaden är en sjukhusbyggnad uppförd i 9 våningar samt källarplan. Sjukhuset består av flera huskroppar vilka är sammanbyggda i markplanet. På det berörda våningsplanet finns det två avdelningar på ömse sidor av hissarna, vilka separeras av brandavskiljande dörrpartier (uppställda på magnet) och alltså medger horisontell utrymning.

HÄNDELSEN

Räddningstjänsten får larm 07.04 om att automatlarmet på sjukhuset X, där man är på plats 07.13. Branden har startat i en patientsäng på våningsplan 4. Patientrummet har plats för två patienter men vid brandtillfället är det endast en person som bor i rummet. Personalen varskos om branden via brandlarmet. Man reagerar dock på att det inte låter som "vanligt" (vid tidigare övningar). Personalen kan ganska omgående lokalisera branden till det aktuella rummet (dörren till rummet är stängd). När personalen öppnar dörren till rummet är det rökfyllt och man har svårt att se sängen och patienten. Man hämtar en brandsläckare, vilken man efter vissa svårigheter också använder mot sängen. Sprinklern i rummet har i detta läge redan utlöst. Efter släckinsatsen märker personalen att det ligger en patient i sängen och en vårdare går in och drar ut sängen (patienten har då legat i sängen under hela brandförloppet). Även en patient i angränsande patientrum evakueras. Efter avslutad släckning och evakuering, stängs dörren. När brandförsvaret kommer fram kan man konstatera att branden är släckt och rummet vädras på rök.

UNDERSÖKNINGEN

Det är inte klart vad som orsakat olyckan. Det finns ingen naturlig tändkälla som har orsakat branden (primärt någon form av elfel). Med hänsyn till att patientbordet varit placerad på andra sidan sängen är det inte heller möjligt att något fallit ned i sängen och orsakat branden. Med största sannolikhet har branden startat genom att en yttre tändkälla tillförts sängen.

Sprinklersystemet är nyinstallerat men inte driftsatt. Däremot har man provtryckt systemet, vilket innebär att ledningarna är full med vatten och trycksatta. Detta medför att när sprinklerhuvudet löser så sprider sprinklern vatten även om trycket snabbt sjunker. Troligen har detta dämpat och eventuellt släckt branden. Intressant är dock att det avskärmande draperiet till viss del varit i vägen för sprinklern.

Personalens agerande har varit mycket bra genom hela förloppet. Man har använt brandsläckare evakuerat patienter och stängt dörren till brandrummet efter sig. Intressant är dock personalens bild av att man hade svårt att använda brandsläckaren. Frågan är om olika typer av utformning av brandsläckare hjälper till att skapa ytterligare osäkerhet i att använda dem?

När brandlarmet utlöstes fungerade inte alla brandtekniska systemen så som det är tänkt. På grund av kopplingsfel var hörbarheten i utrymningslarmet nedsatt och magnetuppställda dörrar i brandcellsgränserna till avdelningen stängde inte automatiskt vilket de skulle göra.

SLUTSATSER

Händelsen visar på vikten av att personalen vet hur de ska agera i händelse av brand. Särskilt relevant blir agerandet när brandtekniska system inte fungerar, som här var fallet med magnetuppställda dörrar i brandcellsgräns. Vikten av att få öva och att ha tydliga instruktioner i hur personal ska agera i händelse av brand är en förutsättning för att begränsa skadorna vid brand. Händelsen visar också att till och med en mindre dusch från sprinklersystemet kan ge ett bra skydd mot brand.

ERFARENHETER

- Samordnad provning av brandtekniska system är väsentligt innan en anläggning tas i drift.
- Övning med brandredskap är viktigt för att det man ska klara av att använda dem effektivt i en brandsituation.
- Sprinkler är ett effektivt skydd mot brand, särskilt för funktionshindrade.